

HAEGGENS, Magda, z. Magda Gravez-Haeggen.

HEYLEN, Thomas Ludovicus, abt van de Norbertijnen van Tongerlo, bisschop van Namen (Kasterlee 5 februari 1856 - Namen 27 oktober 1941). Heylen deed zijn humaniora-studie aan de Apostolischen-School der Jezuieten te Turnhout. Bij zijn inkleding in de abdij van de Norbertijnen van Tongerlo op 28 augustus 1875 kreeg hij de kloosternaam Thomas. In 1877 legde hij de klooster-geloften af en op 11 juni 1881 werd hij te Mechelen tot priester gewijd. Op 23 september 1881 werd hij naar Rome gestuurd om er aan de Gregoriana zijn studie te voltooien. In aanwezigheid van Paus Leo XIII verdedigde hij de stellingen die hem in 1883 de doctorstitel in de wijsbegeerte en in 1886 in de godgeleerdheid en het kerkelijk recht bezorgden. Nauwelijks terug in Tongerlo, waar hij met de leeropdracht in de filosofie belast werd, volgde hij prelaat J. Chr. de Swert op en werd op 1 juli 1887 tot tweede abt gewijd sedert het herstel van de abdij na de Franse Omwenteling. In 1889 werd hij vicaris van de abt-generaal der Orde van Prémontré. In 1889 stichtte hij te Manchester de eerste priorij van de Norbertijnen sedert hun uitroeiing in Engeland bij de Hervorming. In 1898 volgde de stichting van de apostolische prefectuur Uele, nu het bisdom Buta in Zaïre. Op 23 oktober 1899 werd abt Heylen benoemd tot bisschop van Namen; hij werd gewijd op 30 november. In 1901 benoemde Leo XIII hem tot voorzitter van de Internationale Eucharistische Congressen, die onder zijn impuls tussen de beide wereldoorlogen een zeer hoge vlucht namen.

Mgr. Heylen stond als abt van Tongerlo gunstig tegenover de V.B. De benoeming tot bisschop van Namen van deze Vlaming, bovendien kloosterling, werd eerst wantrouwig gezien. Maar zijn rechtvaardigheidszin, die zowel de rechten van de Vlamingen als van zijn Waalse en gedeeltelijk Duits-sprekende diocesanen in Luxemburg wilde eerbiedigen, maakte hem aanvaardbaar. Hij verdedigde echter steeds de stelling dat een juiste gelijkberechtiging in een unitaire staat België mogelijk was. Zo weigerde hij in 1914 de herderlijke brief *Patriotisme et Endurance* van kardinaal Mercier mede te ondertekenen en verplichtte aldus de kardinaal deze brief als een persoonlijk schrijven en niet als een gemeenschappelijk herderlijk schrijven uit te geven. Anderzijds nam hij de verdediging van kardinaal Mercier op tegen de nuntius Tacci en in het Romeinse milieu van de Curie, waar men afkeurend stond tegenover de houding van de kardinaal. Heylen stond evenzeer afwijzend tegenover het Vlaamse als tegenover het Waalse activisme, en tegelijk tegenover de bestuurlijke scheiding, die de Waalse administratie naar zijn bisschopsstad overbracht, welke hij voorbijzag, er desnoods de voorkeur aan gevend rechtstreeks met de Duitsers te onderhandelen. Na de oorlog deed hij een beroep op eensgezindheid en vergevingsgezindheid, zonder wrok of haat, en wel in een herderlijk schrijven aan zijn Waalse

diocesanen op 15 november 1918, alsook in een preek in Sint-Caroluskerk te Antwerpen. Tussen de beide wereldoorlogen werd zijn aandacht vooral in beslag genomen door zijn werk voor de Internationale Eucharistische Congressen.

LITERATUUR: F. Baix en C.J. Joset, *Le diocèse de Namur 1830-1930* (1930); - K. de Witte, *Z. Exc. Mgr. Heylen, bisschop van Namen, oud-abt van Tongerlo* (1931); - H. Lamy, *In memoriam S.E. Mgr. Th.L. Heylen*, in *Analecta Premonstratensia* (1942, p. 161-169).

AMANDUS DUMON

HEYMAN, Carlus, kunsthistoricus, geboren te Antwerpen